

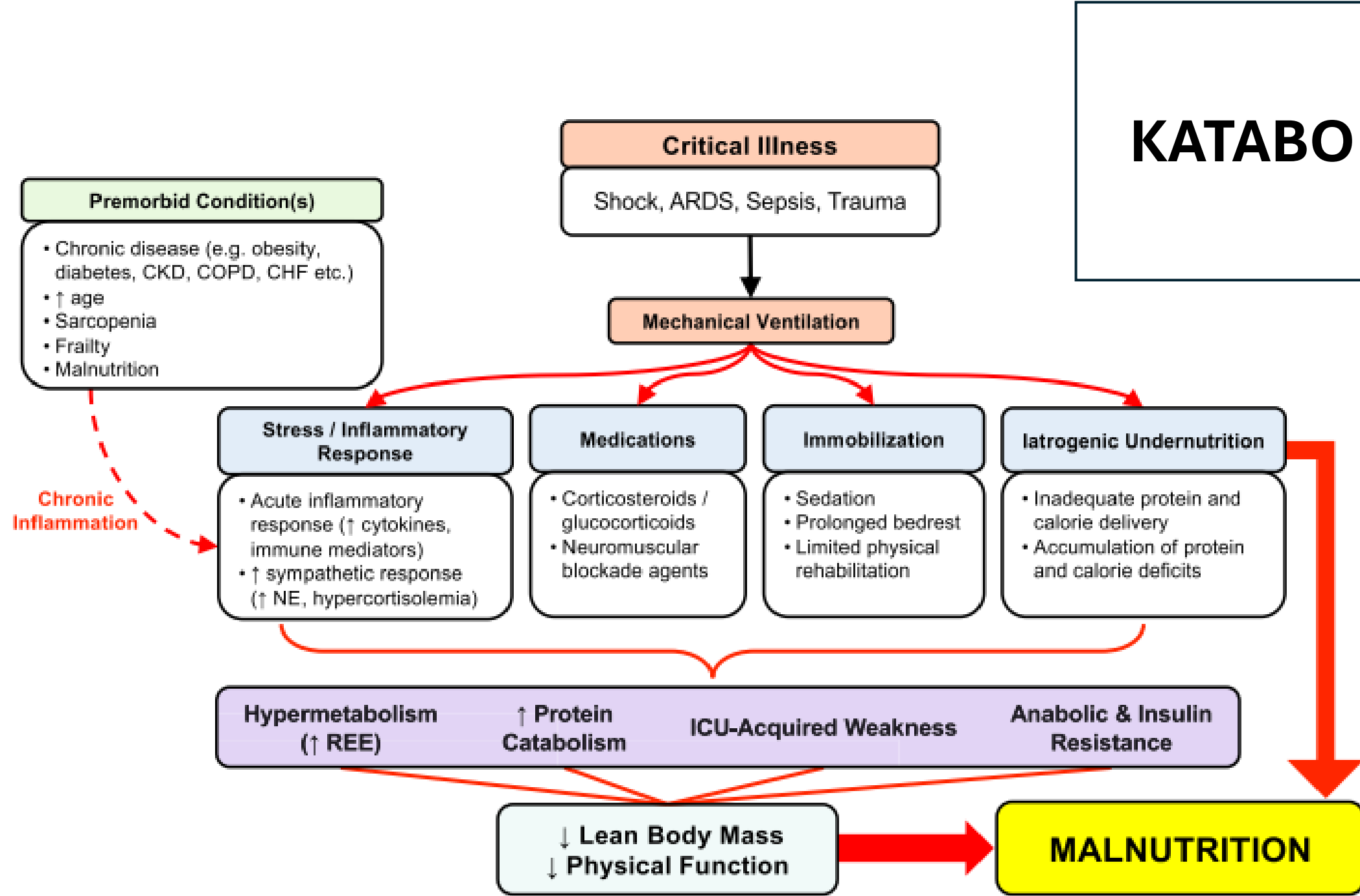
Jak pokrýt nutriční potřeby pacienta na ICU

Marcela Káňová

KARIM FN Ostrava

Akutně.cz BRNO 2025

KATABOLISMUS

Stresový metabolismus

Ebb fáze

Hemodynamická nestabilita
Hormonální změny (sym, HHA osa)
Pokles REE

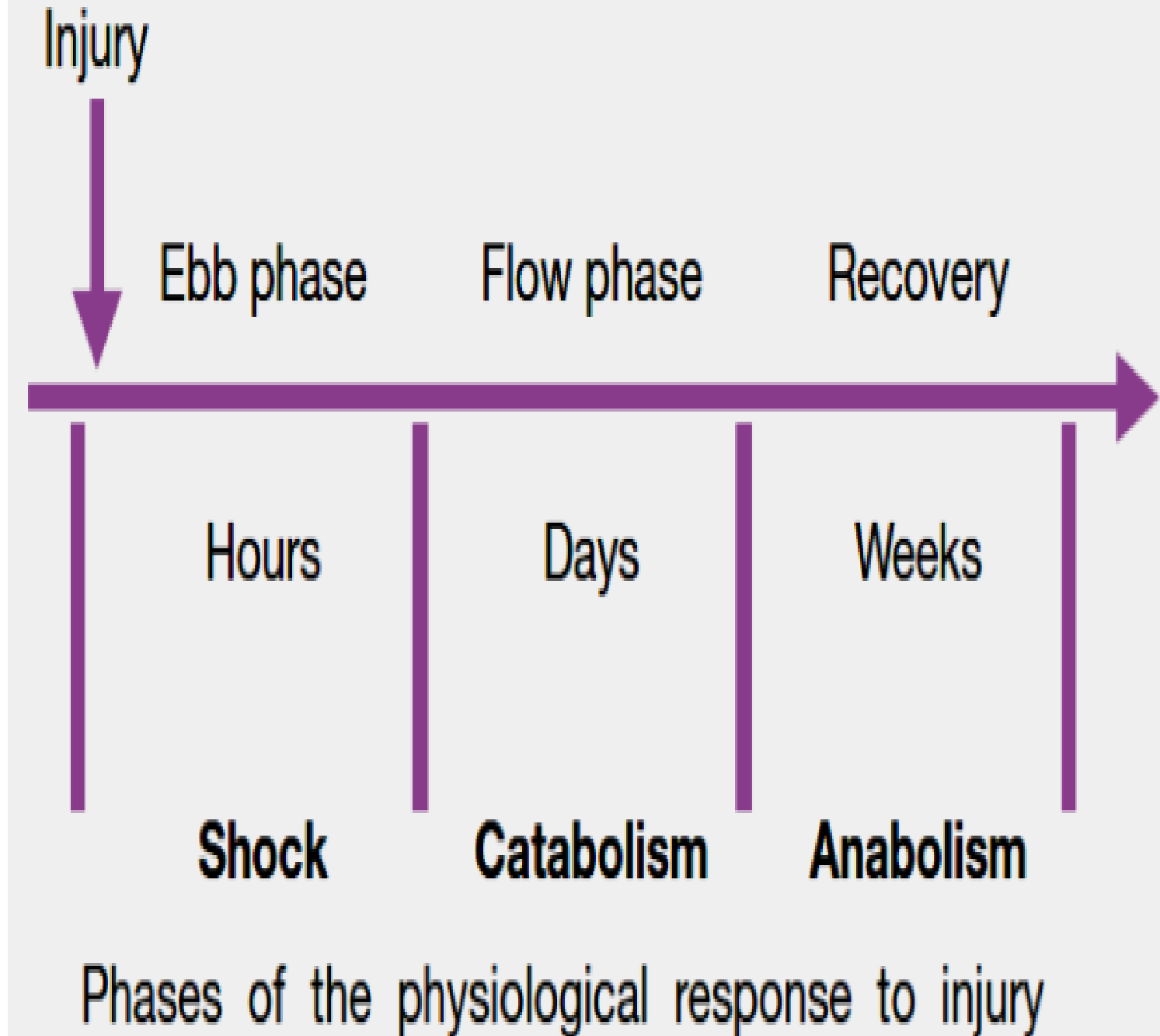
Flow fáze

Vzestup REE
„Flight or fight“
Katabolické h >>> Anabolickými
Gluconeogeneza, E pro vitální orgány
Svalový katabolismus, ICU AW

Recovery fáze

Anabolická fáze

Resyntéza poškozených tkání

Anabolická / **inzulínová** rezistence

Kortizol

Adrenalin

Glukagon

Inzulin

...jak jde čas

2006/ 2009 guidelines

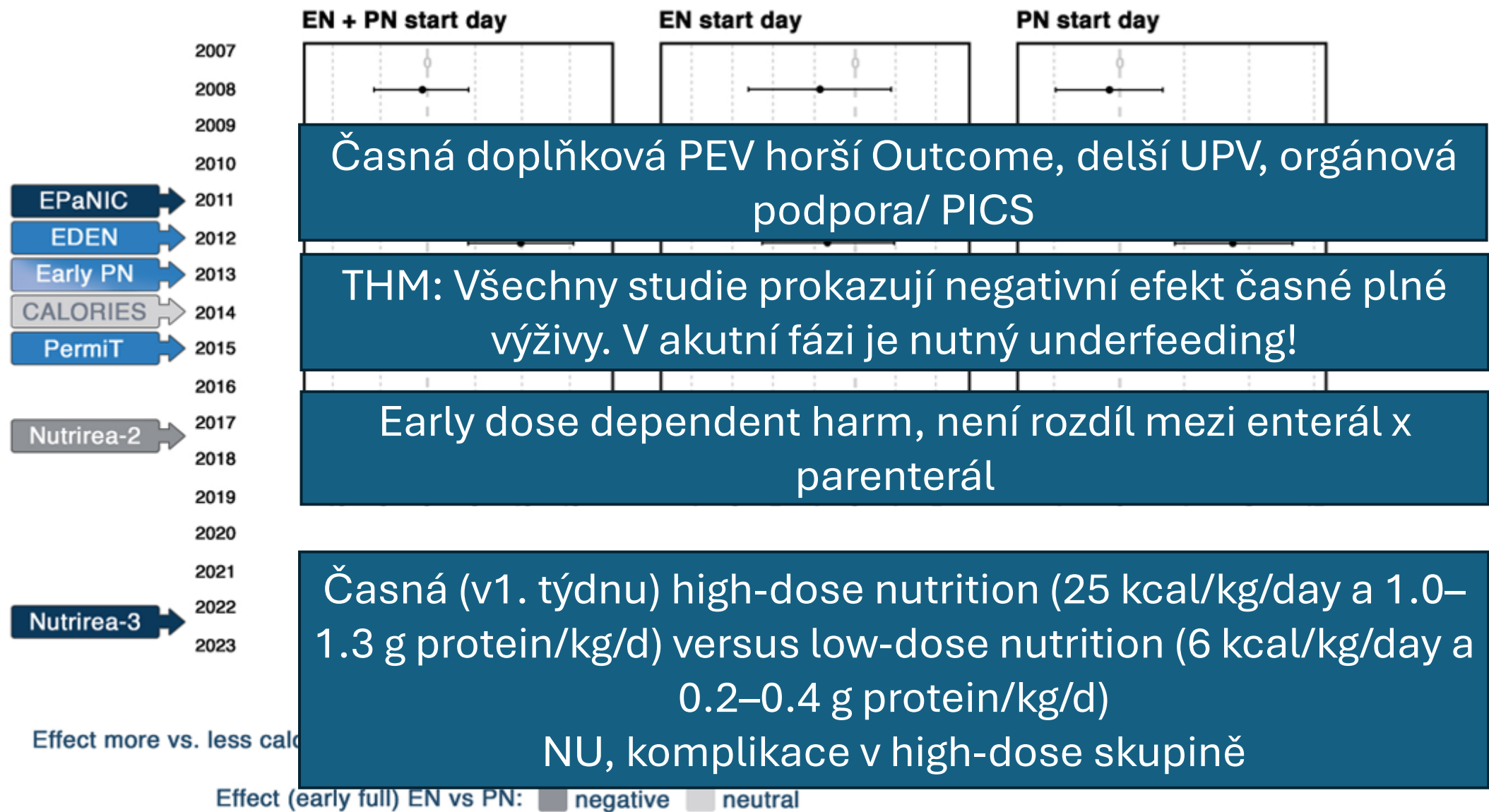
- Časná plná nutrice potlačí katabolismus
- Start enterální výživy do 24 hod
- Dosažení E cílů 25kcal/kg/den, protein 1,3g/kg /den do 2-3 dnů

2019/upgraded 2023 guidelines

- Zahájit low dose enterální nutrici do 48hod
- E cílů dosáhnout v průběhu 3-7 dní
- Nelze-li je dosáhnout doplňková PEV zahájit mezi 4.-7.dnem /místo 2.dne
- Před Nutrirea3
- Tolerance underfeedingu 7dní, než PEV

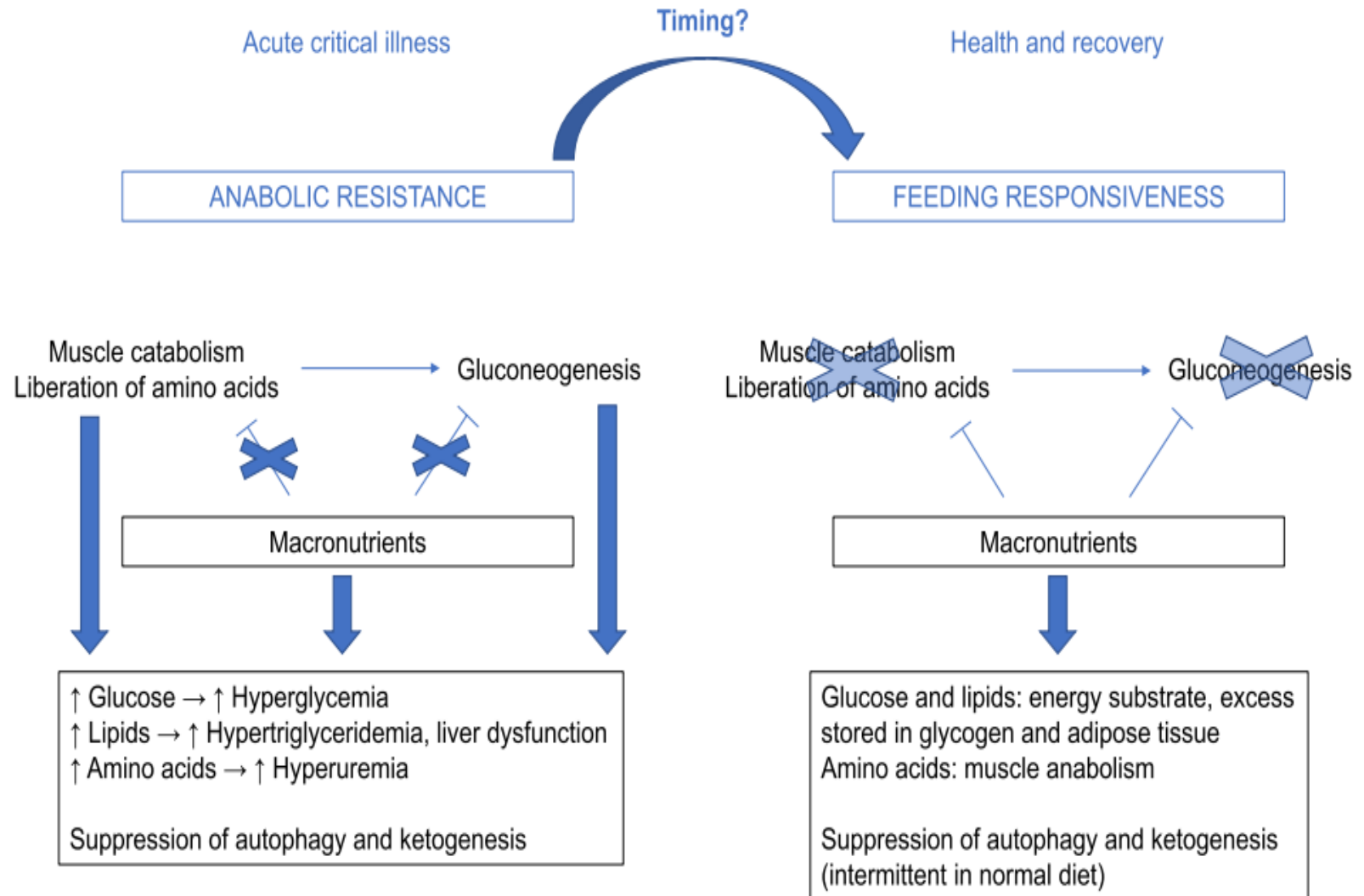

Akutní fáze

- katabolismus/ anabolická rezistence

- Snaha o časný plný příjem
- Zpomaluje zotavení
- Útlum autofágie
- Základní proces pro reparaci
- je to mechanismus zcela nezbytný pro umožnění **přechodu do anabolické fáze!!**

- Útlum ketogeneze
- Alternativní zdroj E
- Signální fce, aktivace autofágie
- **svalová regenerace**
- Hyperglykémie iatrogenní
- *Gunst et al. Critical Care 2023*

Jak pokrýt nutriční potřeby pacienta na ICU?

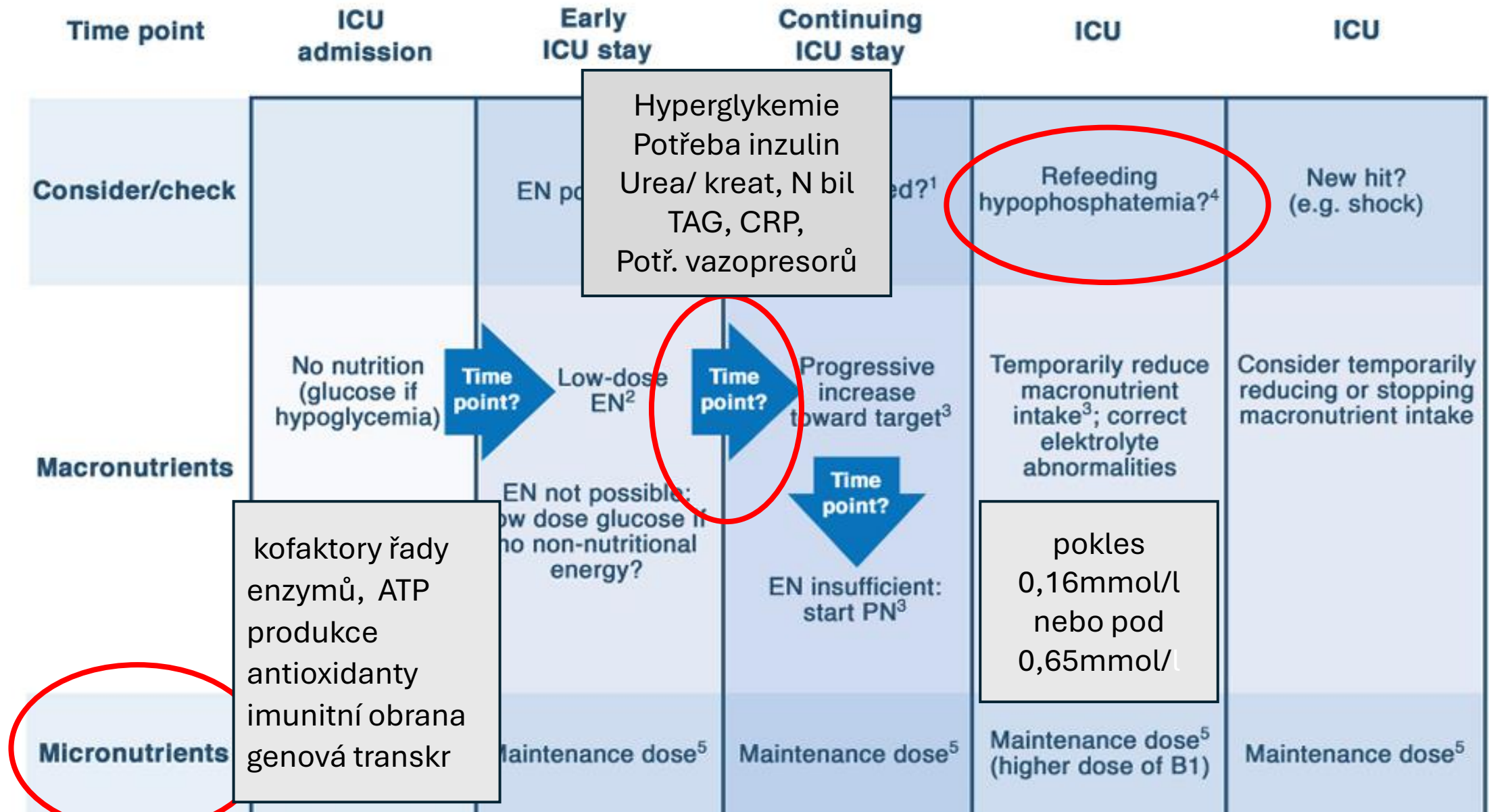

Jak na ICU postupovat?

- **Kdy zahájit výživu?**
- Po stabilizaci stavu, eliminaci šoku (nízký laktát, stabilní malá dávka vazopresorů nevadí)
- Zahájíme trofickou EN (doporučení do 48 hod)
- Trofickou, tj 10-20ml/hod (podpoří trofiku střeva, sekreci enterálních hormonů, nepokryje E potřeby)
- V úvodu izokalorická nutrice (1kcal/ml) hyperkalorické GIIT, hyper glc
- **Je-li EN tolerována pomalu za kontroly tolerance navyšujeme**
- Start hypokaloricky: x vyhnout se časné plné výživě EN i PN
- E cca 10kcal/kg/den (20ml/24h.. 480kcal + glc + propofol (1,1kcal/ml))
- B 0,6-0,8g/kg/den za kontroly tolerance
- **GIIT. Gastrointestinální intolerance:** známky gastroparézy, GRV> 500ml/ 6 hod, elevace IAP, bolest..stop/redukce..prokinetika..Postpylorická výživa

Trvání jednotlivých období? Přejchod katabolismu/anabolismu?

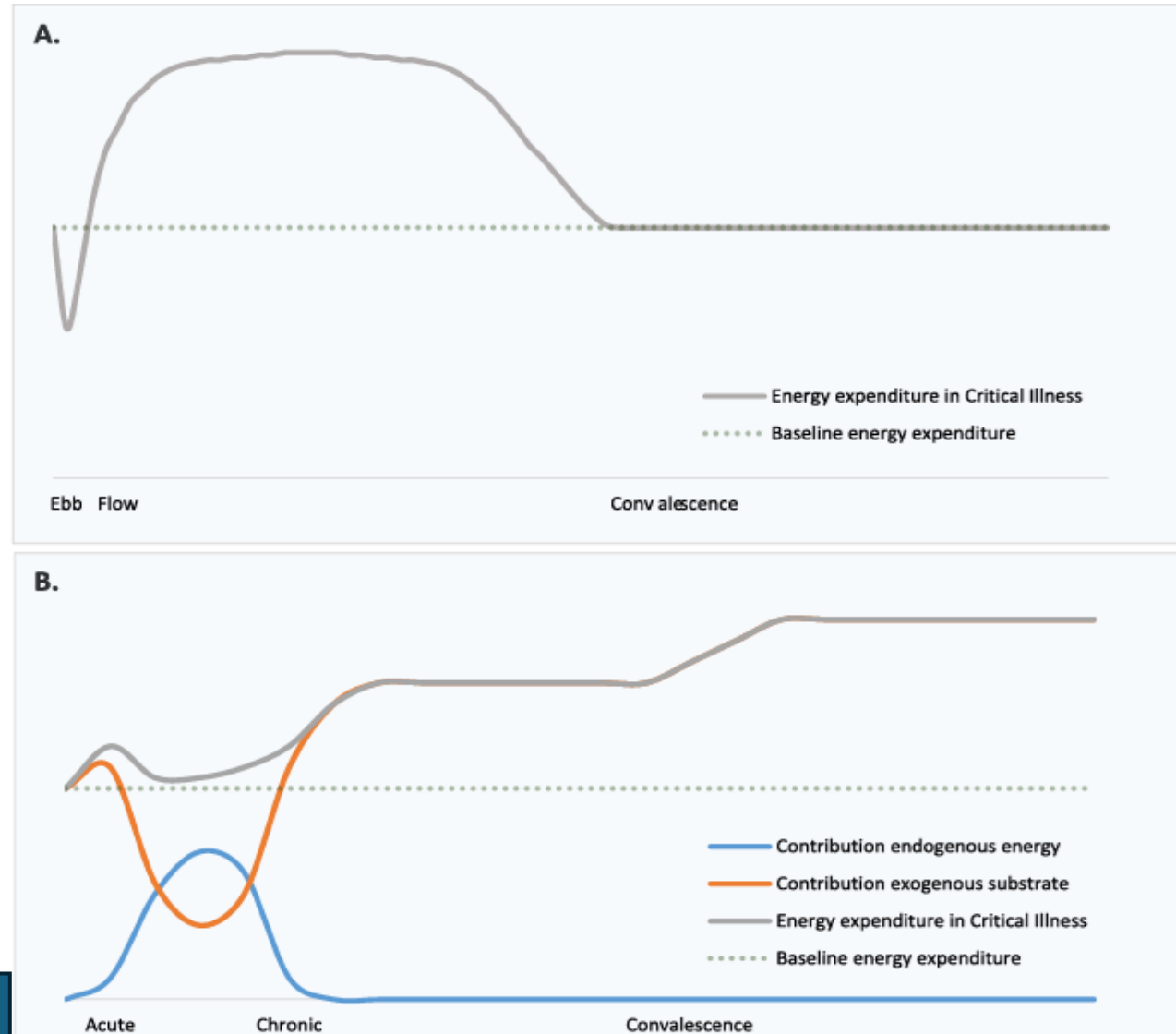
? Energetická potřeba

Výpočty, postupná navyšování a sledování pacienta?

Nebo monitorace REE indirektní kalorimetrií?

IC: (-) dostupnost, time, zkušenost
(+) REE, použití RQ odlišení
underfeeding x overfeeding

TICACOS V časně fázi výhody IC
nepotvrdila

Bílkovinná potřeba ?

UCR: maker proteinové tolerance

Přechod katabolické do anabolické fáze

Urea: produkce v játrech, end- produkt metabolismu bílkovin amoniak- detoxikace urea

Proteinový katabolismus (endogenní zdroj)

Overfeeding, přetížení B (exogenní zdroj)

Kreatinin: zdroj svalovina, end-produkt kreatinP

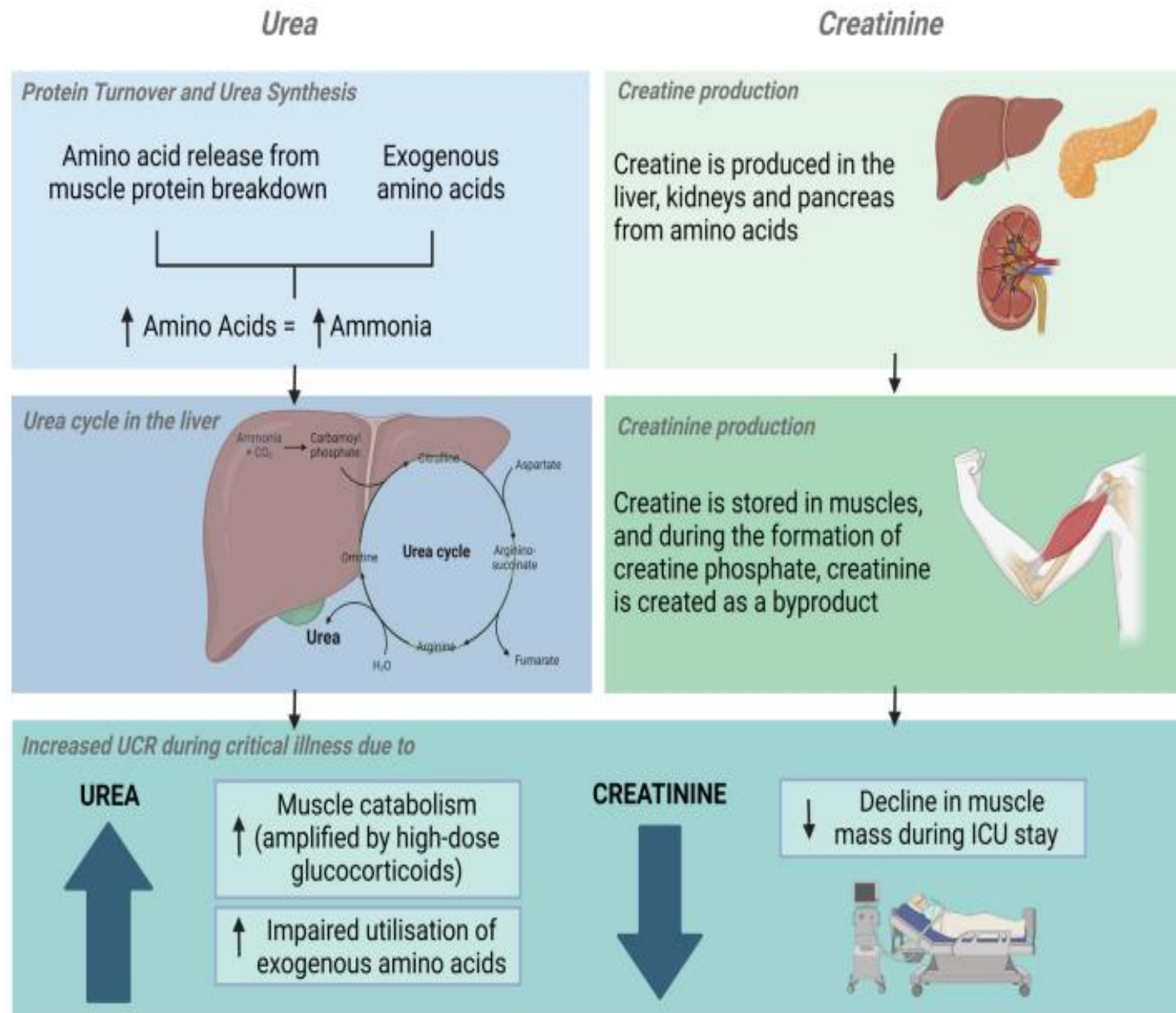
Proteinový katabolismus, ICU AW- pokles kreatininu

Fce ledvin, GFR, kreatinin/cystatin

↑UCR: overfeeding, protein katabolismus

Anabolická rezistence, vyšší mortalita

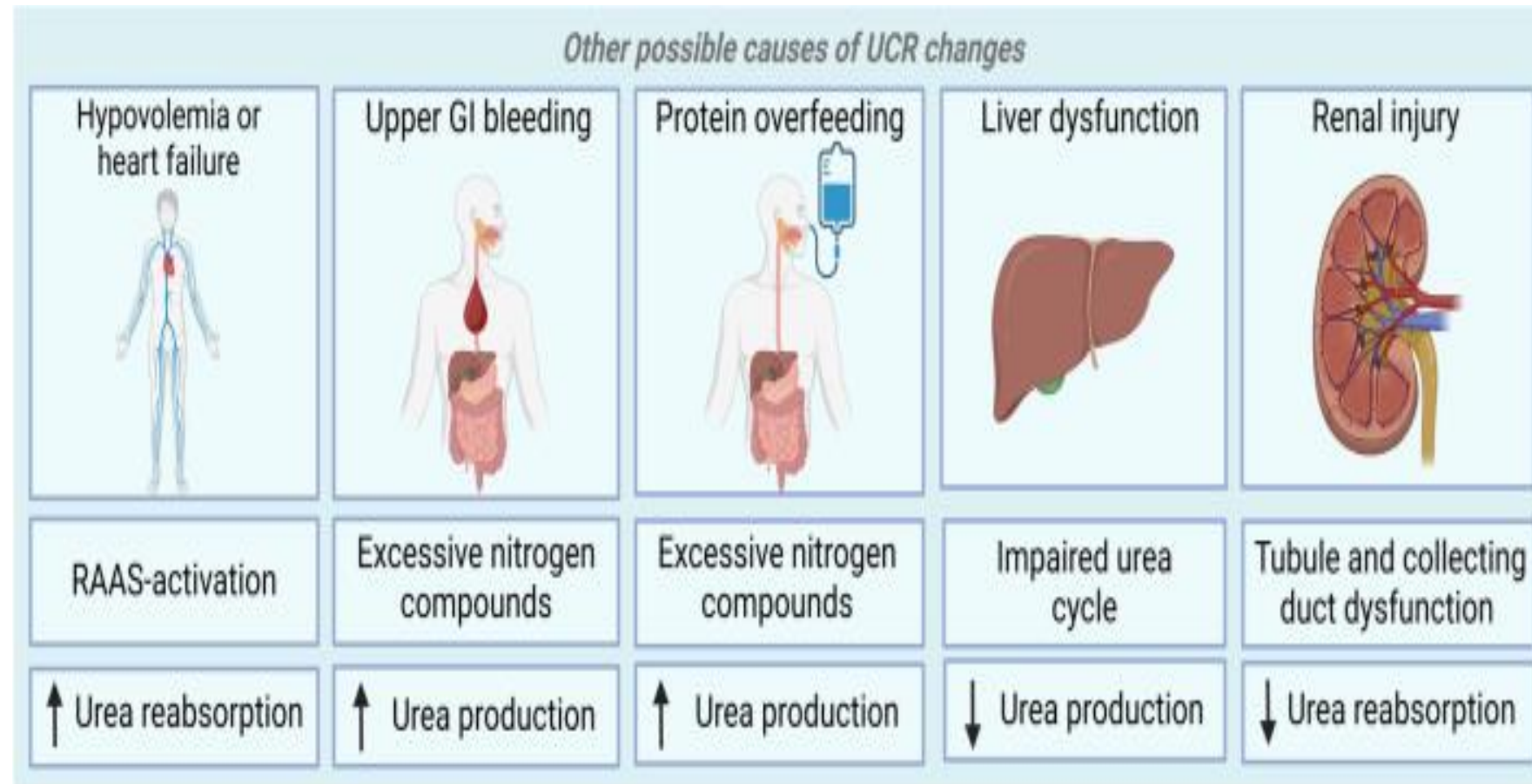
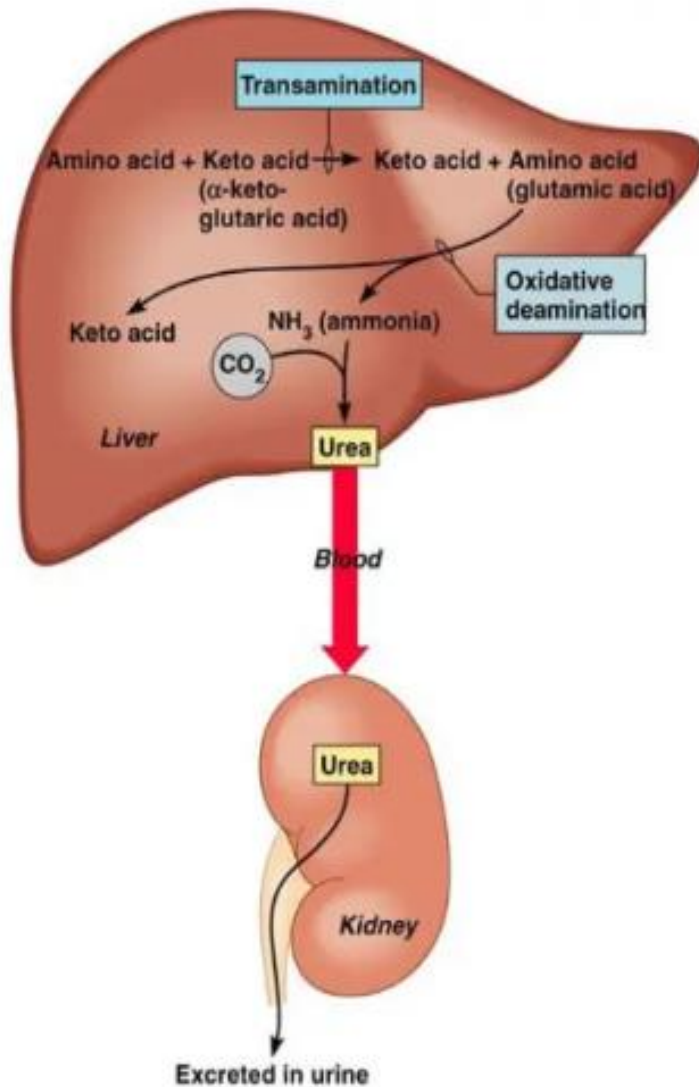
Urea-to-creatinine Ratio in critical illness

Urea cykle- degradace bílkovin v játrech

cyklus enzymatických kroků metabolizující toxický amoniak na netoxickou ureu

Paulus MC et al: The urea- to creatinin ration as an emerging biomarker in Critical care_ a scoping review and meta-analyses. Critical Care 2025

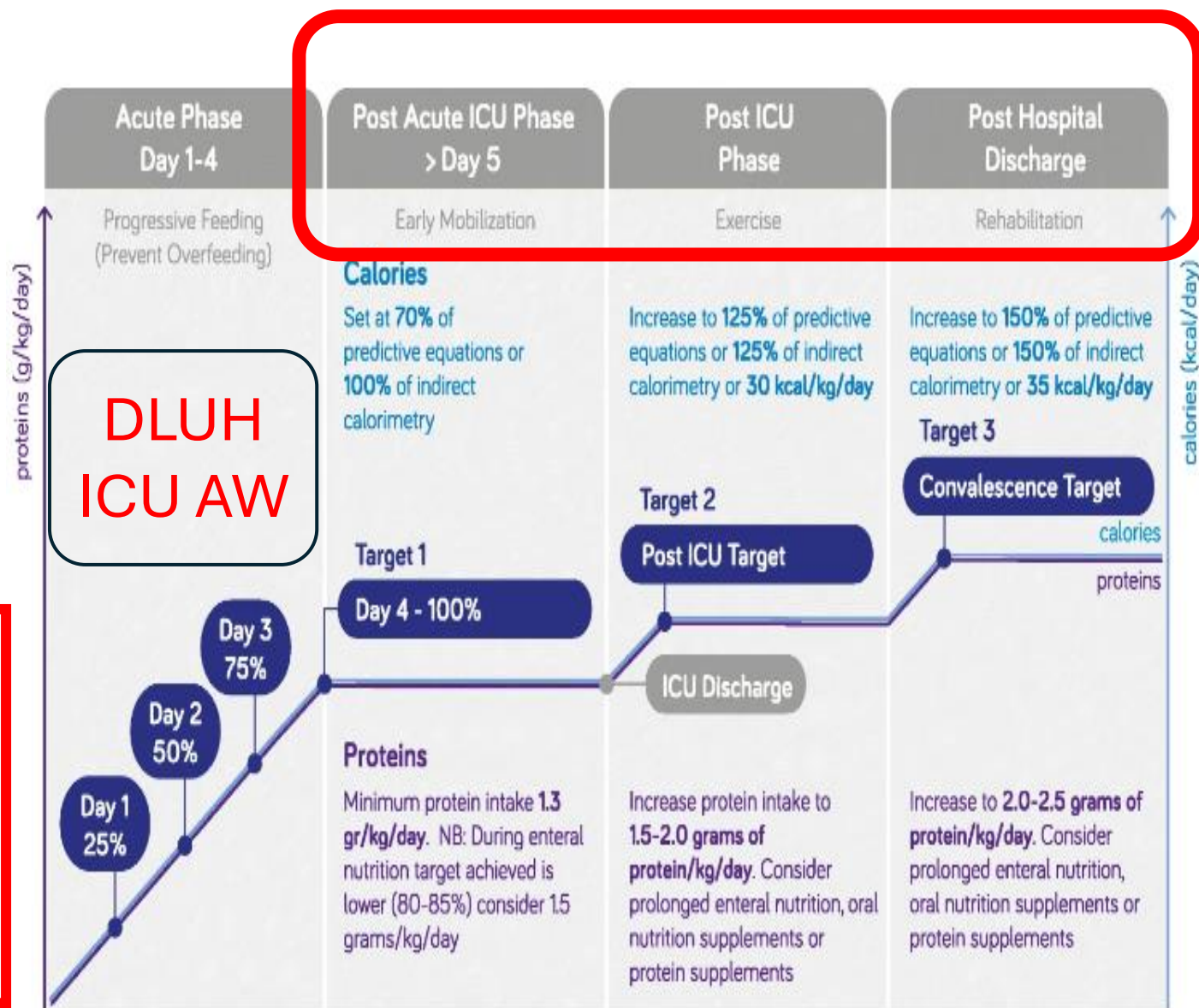
Role nutrice a rehabilitace

Akutní fáze

- Katabolismus: sym, HPA (katecholaminy, kortizol, glukagon)
- **inzulínová/anabolická rezistence**
- Pozvolna navyšovat E a protein
- Epigenetika, fenotypizace, personalizace terapie
- **N ztráty 20g /den**
 $20g \times 6,25 = 125g \text{ AMK} \times 25 = 500g \text{ svalů}$

Late -ICU a Post-ICU fáze

- Vysoké potřeby E, proteinu
- **30kcal/kg/den,**
- **1,5-2g bílkoviny/kg/den**
- Nutriční podpora po propuštění
- **Post- ICU ambulance**

Jak splatit ICU dluh?

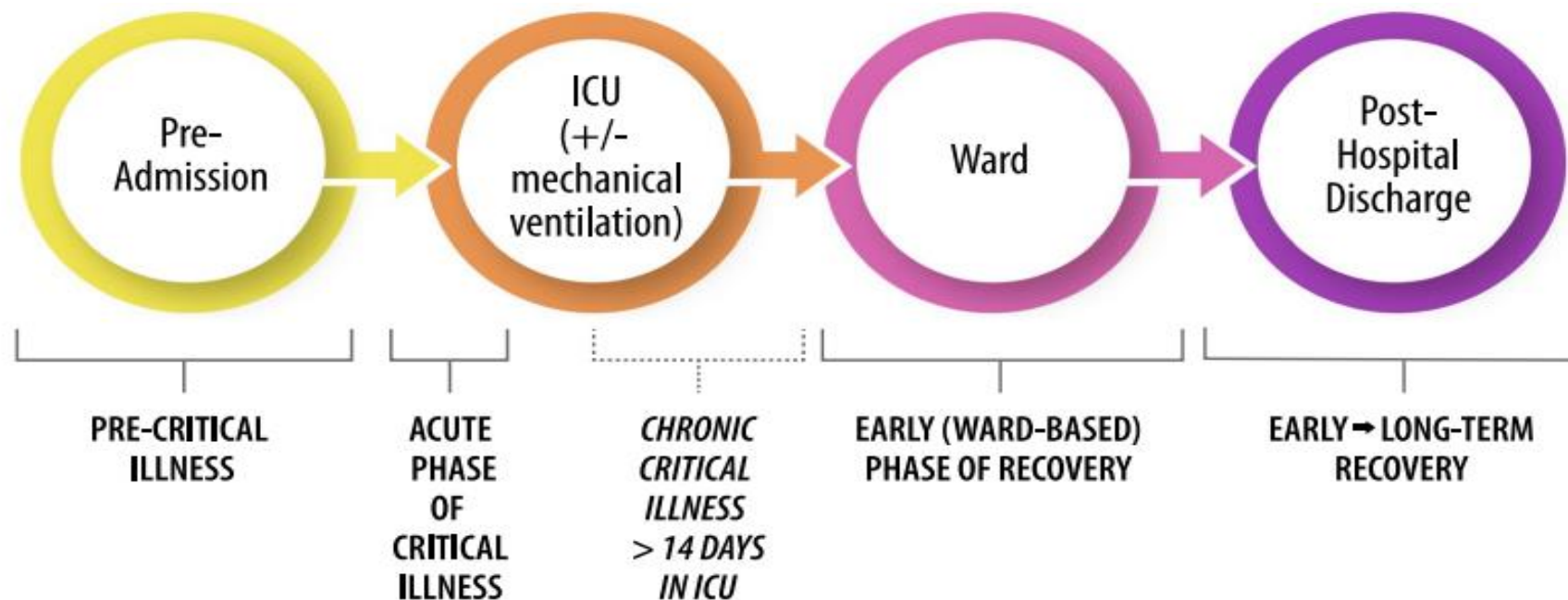
REVIEW

Open Access

The role of nutrition rehabilitation in the recovery of survivors of critical illness: underrecognized and underappreciated

Lesley L. Moisey^{1*}, Judith L. Merriweather² and John W. Drover³

Post ICU fáze

Problémy, nízký nutriční příjem:

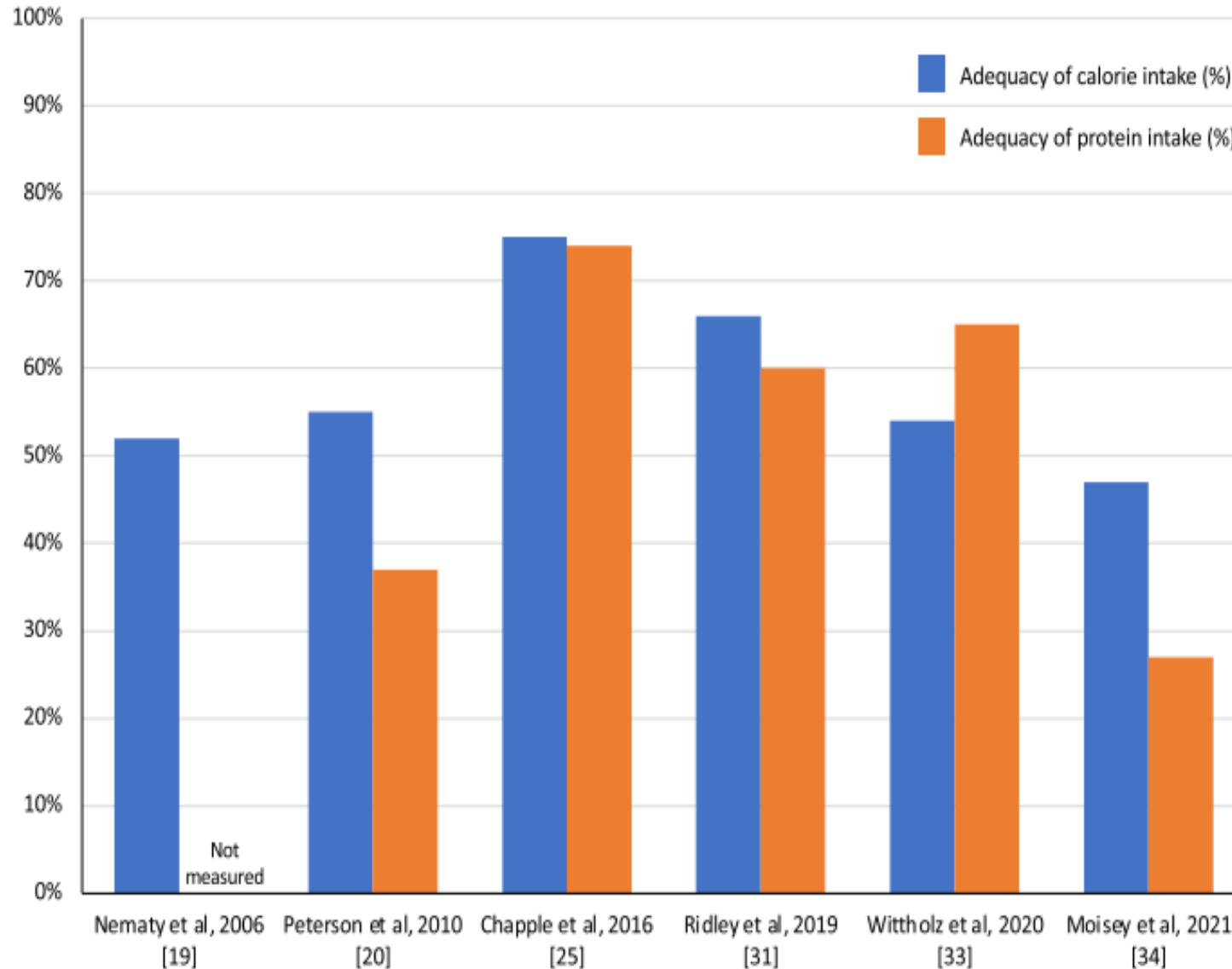
- Nechuť k jídlu, brzký pocit plnosti, nauzea, průjmy
- Dysfagie OPD: 84 % pacientů post-extubačně (dlouhodobé OTI,TCHST), riziko aspirací
- Neschopnost se nakrmit až 1/3
- Deprese, PTSD,
- Poruchy spánku-doba jídla, bolesti

Nutriční terapeut
ORL, logoped
(FEES)
RHB, neurokognice
Psychiatr
Klin farmakolog

ICU AW

Ztráta LBB, sek. sarcopenie

Adekvátnost příjmu kalorií a proteinů p.o. příjem-dieta u post-ICU pacientů

E 55 - 75 %

P 27 - 74 %

Progrese deficitu

U pokračující
Enterální nutrice

E 62 - 104 %

P 59 - 100 %

**Neodstraňovat sondy
předčasně**

Adekvátnost příjmu kalorií a proteinů po propuštění pacientů

Bez intervencí

E kcal 70 %
Protein 69 %

Sledování, post ICU amb

E kcal 113 %
Protein 90 %

Salisbury L, Merriweather J, Walsh T. The development and feasibility of a ward-based physiotherapy and nutritional rehabilitation package for people experiencing critical illness. *Clin Rehabil.* 2010;24:489–500 **ZA 3 MĚSÍCE PO PROPUŠTĚNÍ**

Post ICU fáze

Předání pacienta z JIP na stand.odd.

Nutriční plán

- Součást propouštěcí zprávy

Cíle (E kcal ,B g /den)

Typ výživy dieta, sipping, sondová výživa, doplňková PEV

Péče NT – výběrové diety, AA, OPD- textura, zahušťovadla, pomůcky..

Zapojení pacienta, rodiny!!!

Jak nastartovat anabolismus ?

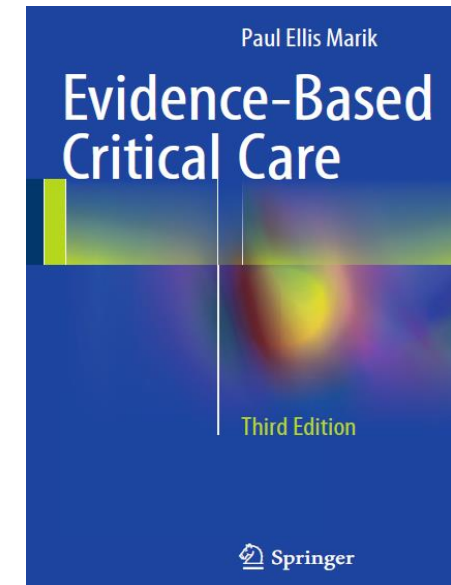
Bolus vs continuous feeding

- Metabolické abnormality a komplikace spojené s **kontinuální** enterální nutricí

- Pokles proteosyntézy, CIM
- Endokrinní abnormality GIT hormony (GIP, GLP-1, CCK)
- **entero-hormonální odpověď**
- Snížené uvolňování inzulínu
- Inzulínová rezistence
- Hyperglykemie
- Steatosa jater, inflamace
- Akalkulózní cholecystitida
- Atrofie tenkého střeva

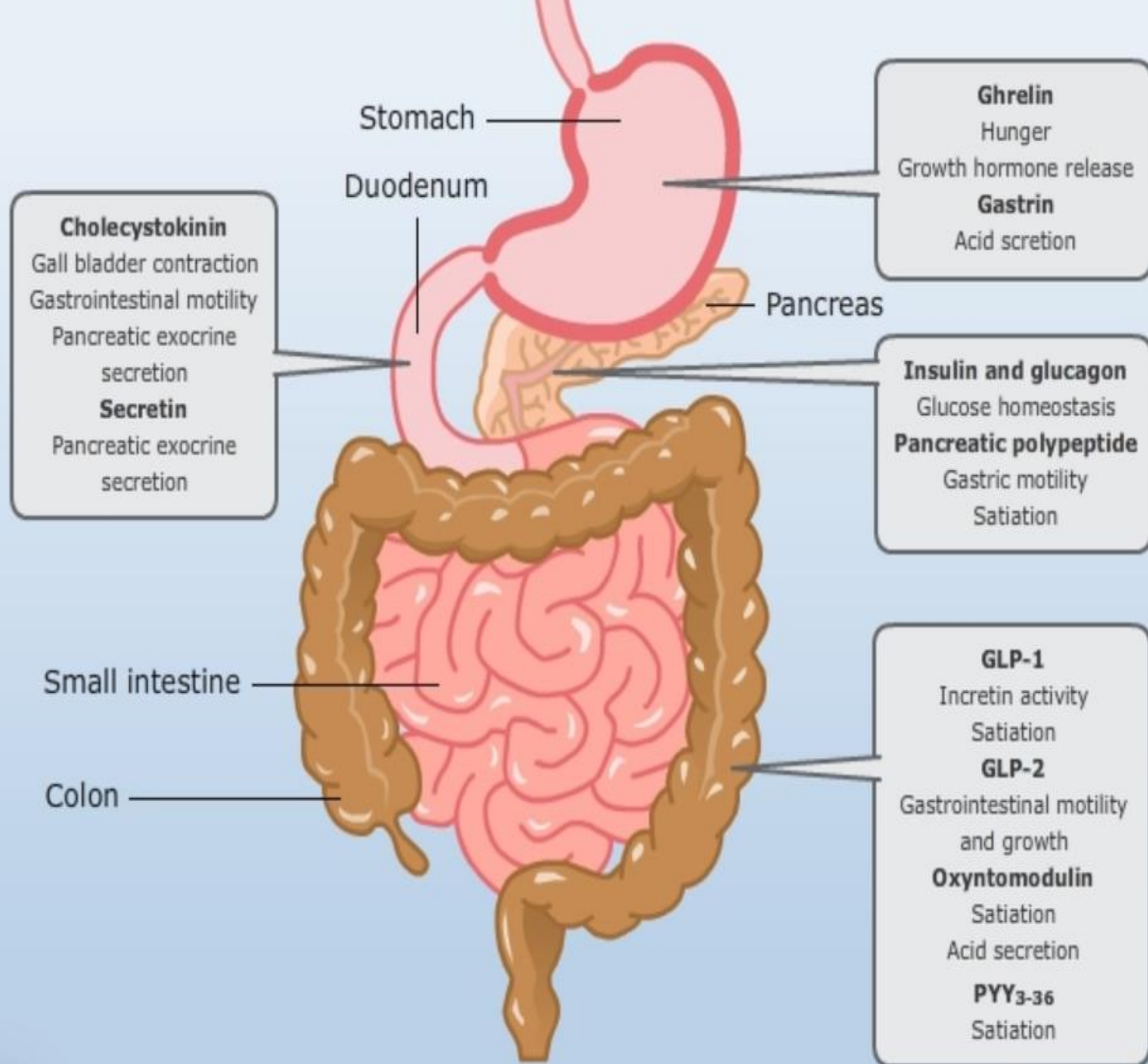
The traditional method of continuous tube feeding is illogical, stupid and quite likely harmful

Paul Marik MD, Intensivist, 1958–∞

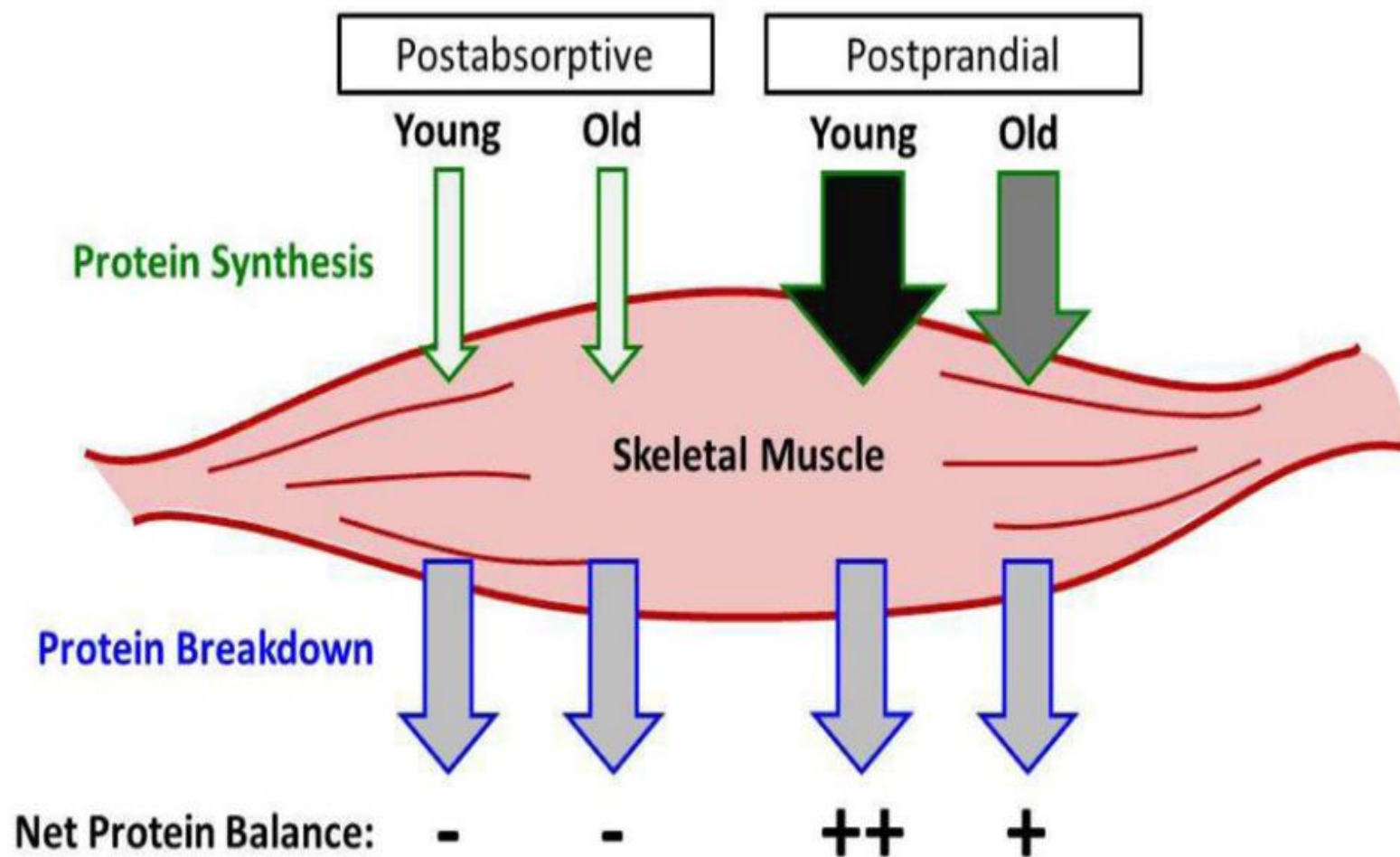

Entero hormonální odpověď

Anabolický vliv bolusů, stimulace mTOR- současně s RHB

Stimulus MPS

Cvičení
+ jídlo
(BCAA, Leu, HMB)

vzroste MPS až o 300%
/mladí zdraví na dobu
45-90min

MUSCLE FULL EFFECT

Imunonutrice, stimulare anabolismu

PICS
Persistent Inflammation
Immunosuppression
Catabolism
Syndrome

Arginin
Glutamin
Omega3MK

Antiinflammatorní léky
Inhibitor IL1R Anakinra
Inhibitor IL6R Tocilizumab

Antioxidanty
Mitochondrial- target Ubiquinon
Melatonin
Vitaminy D,C,B

Anabolika
Propranolol
Oxandrolone
Testosteron
IGF-1

KREATIN

Probiotika

Jak splatit ICU dluh?

Protrahovaná nutriční podpora- post ICU
REHABILITACE

Předoperační příprava- nutrice a rehabilitace
PREHABILITACE

Děkuji za pozornost